

Zona de nidificació d'oreneta de l'espècie *Hirundo rústica*

Montmeló

Ubicació

Comarca: Vallès Oriental
Lloc/Adreça: Camí de Parets, núm. 63
Emplaçament: Can Butjosa

Coordenades:

Latitud: 41.555746893807
Longitud: 2.2425989806652
UTM Est (X): 436839
UTM Nord (Y): 4600731

Classificació

Número de fitxa: 08135 - 109
Àmbit: Patrimoni natural
Tipologia: Zona d'interès
Estat de conservació: Bo
Protecció: Legal
Tipus de protecció: Inexistent
Observacions protecció: Decret 2/2008 de 15 d'abril; Llei 42/2007. Annex IV. Espècie protegida, categoria D.
Accés: Obert
Ús actual: Altres
Titularitat: Pública
Autoria de la fitxa: Jordi Montlló Bolart
Data de registre de la fitxa: dc., 31/01/2024 - 12:34

Descripció

Zona de nidificació de l'oreneta vulgar (*Hirundo rustica*), instal·lada als porxos, corts i altres annexes de les cases i masos des de fa generacions. Un exemple són les corts dels porcs de Can Butjosa, on hi ha una nombrosa colònia instal·lada a les bigues.

Els nius tenen forma de copa de 22 cm de diàmetre, i d'uns 11 a 15 cm de profunditat fets amb fang, palla i pels de bestiar.

L'oreneta és de color blau-negrós per sobre, amb reflexes metàl·lics que contrasten amb el sota blanquinós i coll rogent. Pertany a l'ordre dels *Passeriformes* i a la família dels *Hirundínids*. De silueta molt elegant amb una cua en forma de forca molt accentuada. Cap a l'extremitat de la cua poden observar-se unes taques blanques. El front i el coll són d'un to rogenc. Es diferencia de les altres orenetes per la manca de color blanc al carpó. Mesura de 16 a 22 cm de longitud, i amb les ales obertes fa de 32 a 34 cm, per un pes aproximat de 17 grams.

Observacions:

Durant l'època de cria, les podem trobar repartides per tota Europa, el nord-oest d'Àfrica, l'Àsia Central, la meitat nord d'Àsia amb l'excepció del nord de Sibèria. A la tardor emprenen el viatge cap a l'Àfrica subsahariana i la Península de Malàisia, les dues grans regions d'hivernada. A Catalunya nidifica al 95% del territori, i comença a arribar a la segona quinzena de març iniciant el seu retorn a finals d'agost, tot i que hom acostuma a veure'n fins a la primera quinzena de novembre. L'oreneta cuablanca s'alimenta d'insectes voladors: mosques, mosquits i pugons que a diferència de l'oreneta vulgar són caçats durant el vol a molt més alçada. El seu règim alimentari i els beneficis que comporten a l'home han desembocat en la protecció legal de l'espècie, tant a nivell nacional, com estatal i internacional.

A l'hora d'intervenir per solucionar conflictes de salubritat originats per aquestes espècies, sobretot per la cuablanca, que és la que nidifica en els ràfecs de les cases del nucli urbà, s'ha d'informar als propietaris de les mesures preventives (com la instal·lació de planxes) i que un cop l'oreneta torna a l'Àfrica es poden netejar.

Història

La presència de zones de caça és primordial perquè una parella pugui instal·lar-se. Aquestes zones acostumen a ser prats, camps o basses d'aigua, ja que hi poden trobar els insectes amb els quals s'alimenten. Si els pobles tenen espais oberts i favorables poden instal·lar els nius en garatges o porxos, i si és en zones de pagesia, en corts, cavallerisses, porxos per a les eines agrícoles, etc., com és aquest cas.

La primera posta d'ous s'inicia a finals d'abril, tot i una segona posta cap al juny (una tercera posta ja és més difícil). La posta és d'entre 3 i 6 ous i els incubarà durant 14 a 15 dies. Durant aquest període la femella ha d'absentar-se per poder-se alimentar. Els pares cacen al vol insectes; els aglutinen dins del seu bec abans de donar-lo als pollets (poden portar en un viatge una vintena d'insectes). En un dia, per alimentar els petits poden arribar a fer 400 vols.

Les condicions meteorològiques influeixen en la freqüència i qualitat de l'alimentació dels pollets i en conseqüència de la seva subsistència. L'oreneta vulgar és una acròbata. La velocitat de vol és de 60 km/h, però quan caça pot arribar als 100 km/h. Pel que fa als pollets, quan les cries tinguin entre 19 i 21 dies, els pares deixaran d'alimentar-les per així obligar-los a sortir del niu. Els pares s'apropen al niu amb insectes al bec, però no els hi donen. Quan tinguin gana, les orenetes joves s'acostaran molt a la boca del niu; els pares

aprofiten per fer un crit d'alarma i instintivament les joves orenetes es llancen del niu i mouen les ales. A partir del 35è dia les orenetes es poden emancipar.

Bibliografia

ARDLEY, Neil (1979). *Las aves*. Editorial Fontalba. Barcelona.

BOSCH MARTÍNEZ, Laura (2005). *Primer cens dels nius d'oreneta vulgar (Hirundo rustica)*, Cabrils (El Maresme). Inèdit.

Enllaços d'interès:

[Web de l'Institut Català d'Ornitologia](#)

[Servidor d'informació ornitològica de Catalunya](#)

